

Türkiye Cumhuriyeti ile Holânda Kırallığı arasında imzalanan Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 2 . 6 . 1967 - Sayı : 12611)

No.
873

Kabul tarihi
23 . 5 . 1967

MADDE 1. — Türkiye Cumhuriyeti ile Holânda Kırallığı arasında 5.4.1966 tarihinde Ankara'da imzalanan, «Türkiye Cumhuriyeti ile Holânda Kırallığı arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesi» nin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE HOLÂNDA KIRALLIĞI ARASINDA
SOSYAL GÜVENLİK SÖZLEŞMESİ**

İki Devlet arasında sosyal güvenlik alanındaki münasebetleri düzenlemeyi arzu eden :

Türkiye Cumhurbaşkanı
ve
Holânda Kraliçesi

aşağıda yazılı hükümler üzerinde mutabakata varmışlardır.

KISIM I

Genel hükümler

Madde — 1.

Bu Sözleşmenin uygulanmasında :

- a) «Mevzuat» tâbiri, 2 ne maddenin 1 ne fıkrasında yazılı sosyal güvenlik rejimleri ve kol- larına ilişkin olarak yürürlükteki ve ileride yürürlüğe konulacak kanun, tüzük ve yönetmelikleri;
- b) «Ülke» tâbiri :
Türkiye bakımından, millî sınırlar içindeki Türkiye ülkesini,
Holânda bakımından, Avrupa'daki Kırallık ülkesini;
- c) «Vatandaşlar» tâbiri :
Türkiye bakımından, Türk vatandaşlığını haiz kimseleri,
Holânda bakımından, Holânda vatandaşı olan kimseleri;
- d) «Yetkili makam» tâbiri :
Türkiye bakımından, Çalışma Bakanını;
Holânda bakımından, Sosyal İşler ve Kamu Sağlığı Bakanını;
- e) «Kurum» tâbiri, mevzuatı tamamen veya kısmen uygulamakla görevli teşkilât veya mak-
mı;

f) «Yetkili kurum» tâbiri, sigortalının yardım talebinde bulunduğu tarihte bağlı bulunduğu kurumu veya kendisinden yardım talebetme hakkına sahibolduğu veyahut son defa çalıştığı ülkede ikamet etse idi kendisinden yardım talebetme hakkında sahibolacağı kurumu;

g) «Yetkili taraf» tâbiri, ülkesinde, yetkili kurumun bulunduğu Âkîd Tarafı;

h) «İkamet» tâbiri, daimi ikameti;

i) «İkamet mahallindeki kurum» ve «bulunan yerdeki kurum» tâbirleri, sırasıyla, ilgilinin ikamet ettiği yerde yardımları yapmakla görevli kurumu ve ilgilinin geçici olarak bulunduğu yerde, bahis konusu yardımları bu Âkîd Taraf mevzuatına göre yapmakla görevli kurumu veya, böyle bir kurum mevcut değilse, ilgili tarafın yetkili makamınca belirtilen kurumu;

j) «Aile fertleri» tâbiri, çalışan kimsenin, ikamet ettikleri memleket mevzuatına göre, yardımdan faydalanma hakkına sahibolarak kabul edilen, ailesi fertlerini;

k) «Ölen sigortalının hak sahipleri» tâbiri, uygulanan mevzuata göre böylece kabul veya tarif edilen kimseleri;

l) «Sigortalılık süreleri» tâbiri, mevzuata göre sigortalılık süresi olarak tarif veya kabul edilen prim ödeme veya çalışma süreleri aynı mevzuata göre, sigortalılık süresi veya çalışma süresine muadil olarak kabul edilen bütün süreleri;

m) «Yardımlar», «Aylıklar» ve «Gelirler» tâbirleri, kamu fonlarından ödenen bütün elemanlar da dâhil olmak üzere, zamlar, ayarlamalar, ek tahsislerle birlikte bütün yardımları, aylıkları, gelirleri ve aylık veya gelir yerine ödenebilen sermaye yardımlarını; ifade eder.

Madde — 2.

1. — Bu Sözleşme aşağıda yazılı sosyal güvenlik mevzuatına uygulanır :

a) Holânda'da :

1) Hastalık sigortası (Hastalık ve analık hallerinde yapılan para yardımları ve sağlık yardımları);

2) Mâlûllük Sigortası;

3) Yaşlılık Sigortası;

4) Dul ve Yetimler Sigortası;

5) İşsizlik Sigortası;

6) Aile yardımları;

7) Kömür madeni işletmelerinde çalıştırılan kimseler hakkında uygulanan özel rejimlere, ilişkin mevzuat;

b) Türkiye'de :

1) Sosyal Sigortalar :

i) Hastalık ve Analık Sigortası,

ii) Mâlûllük, Yaşlılık ve Ölüm sigortaları,

iii) İş kazalarıyla Meslek Hastalıkları Sigortası;

2) Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü İşçileri Emekli Sandığı;

3) Askerî Fabrikalar Tekâüt ve Muavenet Sadığına ilişkin mevzuat.

2. — Bu Sözleşme, bu maddenin 1 nci fıkrasında sayılan mevzuatı değiştirecek veya tamamlayacak olan bütün kanun ve tüzüklere de uygulanır.

Sözleşme :

a) Yeni bir sosyal sigorta koluna ilişkin mevzuata, Âkîd Taraflar arasında bu maksatla Anlaşma yapılması şartıyla uygulanır.

b) Mevcut sosyal güvenlik rejimlerini yeni sigortalı zümrelerine teşmil edecek olan mevzuata, bu hükümlerin yayımlandığının bildirildiği tarihten itibaren 3 aylık bir süre içinde, ilgili Âkîd Taraf Hükümetince itirazda bulunulmaması şartıyla uygulanır.

Madde — 3.

1. — Bu Sözleşme hükümleri, Âkîd Taraflardan birinin vatandaşı olup bu Taraflardan birinin mevzuatına tabi olan veya tabi olmuş bulunan işçiler veya benzerleri ile bunların aile fertleri ve ölümlerinde hak sahipleri hakkında uygulanır.

2. — Bu Sözleşme hükümleri, kaçırlara kadrolarında çalışanlar dâhil, elçilik ve konsolosluklardaki meslek memurları ile Âkîd Taraflardan birinin resmî dairelerinde çalışmakta iken hükümetleri tarafından diğer Taraf ülkesine gönderilen memurlar hakkında uygulanmaz.

Madde — 4.

Âkîd Taraflardan birinin vatandaşı olup haklarında Sözleşme hükümleri uygulanan kimseler, 2 nci maddede yazılı mevzuata, mükellefiyetler ve haklar bakımından, diğer Âkîd Tarafın vatandaşları ile aynı şartlarla tabidirler.

Madde — 5.

1. — Âkîd Taraflardan birinin mevzuatına göre hak kazanılmış olan aylık veya gelirlerle bunlara yapılan zamlar, hak sahibinin ödemeyi yapacak kurumun bulunduğu ülkede değil de diğer Âkîd Taraf ülkesinde ikamet etmesi sebebiyle, hiçbir indirim tabi tutulamaz, değiştirilemez, durdurulamaz, kesilemez ve el konulamaz.

2. — Âkîd Taraflardan birinin sosyal sigorta yardımları, üçüncü bir Devletin ülkesinde ikamet eden Âkîd Taraf vatandaşlarına, bu üçüncü Devlet ülkesinde ikamet eden kendi vatandaşları ölçüsünde ve aynı şartlarla ödenir.

Madde — 6.

İki Âkîd Tarafın kurumlarınca kısmî aylıklar şeklinde bağlanan ihtiyarlık sigortası yardımları hariç olmak üzere, bu Sözleşme, aynı sigorta vakası veya aynı sigortalılık süresi için iki Âkîd Tarafın mevzuatı gereğince birden fazla yardım yapılmasına hak kazandırmadığı gibi böyle bir hakkı devam ettiremez.

2. Bir yardımın diğer sosyal güvenlik yardımlarıyla veya bir kazançla birleşmesi halinde, Âkîd Taraflardan birinin mevzuatına göre yardımın azaltılması, durdurulması veya kesilmesi gerekiyorsa, diğer Âkîd Tarafın mevzuatı gereğince sosyal güvenlik yardımlarına hak kazanılmış olması veya diğer Âkîd Taraf ülkesinde bir kazanç elde edilmesi hallerinde de aynı hükümler uygulanır.

3. 2 nci fıkra hükmünün uygulanması, her iki Âkîd Taraf mevzuatına göre ödenen yardımların azaltılmasını veya durdurulmasını gerektirirse, yardımlardan her biri, azaltılması icabeden miktarın yarısından daha fazla bir miktarda azaltılamaz veya durdurulamaz.

4. Şu kadar ki, yukarıki fıkra hükmü, bu Sözleşmenin 22 ve 23 ncü maddeleri gereğince iki Âkîd Tarafın mevzuatına göre aynı mahiyette yardımlara hak kazanılması hallerinde uygulanmaz.

5. 2 nci fıkra hükmünün uygulanması, 22 ve 23 ncü maddeler hükümlerine göre tesbit edilmiş olan bir yardımın azaltılmasını veya durdurulmasını gerektirdiği takdirde, yardımın azaltılması veya durdurulmasında, bu yardımların veya kazançların sadece, 23 ncü maddenin 1 nci fıkrasının (b) bendinde bahsolunan sigortalılık süreleriyle orantılı kısımları nazara alınır.

KISIM - II

Uygulanacak mevzuatın tâyini hakkındaki hükümler

Madde — 7.

Bu kısım hükümleri saklı kalmak kaydıyle, Âkîd Taraflardan birinin ülkesinde çalışan işçiler veya benzerleri, ikametgâhlarının diğer Âkîd Taraf ülkesinde bulunduğu kabul edilmesi veya bunların işverenlerinin yahut teşebbüs merkezinin diğer Âkîd Taraf ülkesinde bulunması hallerinde dahi, çalıştıkları tarafın mevzuatına tabidirler.

Madde — 8.

Aşağıda yazılı haller yukarıdaki madde hükmünden istisna edilmiştir.

a) Bir teşebbüsün hizmetinde olup, normal olarak, bu teşebbüsün Âkîd Taraflarından birinin ülkesindeki bir işyerine bağlı bulunan işçiler veya benzeri, bir işin yapılması maksadiyle teşebbüs tarafından diğer Âkîd Taraf ülkesine gönderildikleri takdirde, 24 ay müddetle, teşebbüs merkezinin bulunduğu Âkîd Taraf ülkesinde çalışıyorlarmış gibi, bu taraf mevzuatına tabi tutulurlar; diğer Âkîd Taraf ülkesindeki çalışma süresi 24 ayı aştığı takdirde, bu sürenin sona ermesinden önce, işçinin muvafakati ile işveren veya işverenin muvafakati ile işçi tarafından, 7 nci madde hükmünü uygulama durumunda olan Âkîd Tarafın yetkili makamının muvafakati istenmek şartıyla, teşebbüs merkezinin bulunduğu taraf mevzuatının uygulanmasına devam edilir. Yetkili makam, bu muvafakati, ancak, diğer tarafın yetkili makamının da müsaadesini almak suretiyle verebilir.

b) Merkezi Âkîd Taraflardan birinin ülkesinde bulunan ve gerek başkasının hesabına gerekse kendi hesabına, demir, kara, hava veya deniz yolu ile yoleu veya yük taşıyan veya deniz balıkçılığı işleri yapan bir teşebbüsün hizmetinde gezici olarak çalışan işçiler veya benzerleri, teşebbüsün merkezinin bulunduğu Âkîd Taraf mevzuatına tabidirler; şu kadar ki, teşebbüsün diğer Âkîd Taraf ülkesinde bir şubesi veya daimî temsilcilik varsa, şube veya temsilcilik tarafından oluşturulan kimseler, şubenin veya daimî temsilciliğin bulunduğu Âkîd Taraf mevzuatına tabidirler.

Madde — 9.

1. 3 nci maddenin 2 nci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyle, Âkîd Tarafların elçilik ve konsolosluklarında ve buralardaki memurların şahsî hizmetinde çalışan işçiler veya benzerleri hakkında 7 nci madde hükümleri uygulanır.

2. Şu kadar ki, bu maddenin 1 nci fıkrasında bahsolunan kimseler, elçilik ve konsoloslukça temsil edilen Âkîd Tarafın vatandaşı iseler çalışmaya başladıkları veya bu Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç aylık süre içinde, haklarında kendi memleketleri mevzuatının uygulanmasını isteyebilirler; yapılan tercihin eski sürelerle şümulü yoktur.

Madde — 10.

Âkîd Tarafların yetkili makamları, aralarında anlaşmak suretiyle, bazı işçiler veya işçi toplulukları hakkında uygulanacak mevzuat bakımından bu Sözleşmenin 7 - 9 ncu maddeleri hükümlerinden istisnalar öngörebilirler.

KISIM - III

Özel hükümler

Bölüm : 1

Hastalık - Analık

Madde — 11.

Bir işçi veya benzeri, birbirini takibeden sürelerde veya münavebeli olarak, iki Âkîd Tarafın mevzuatına da tabi olmuş bulunuyorsa yardımlara hak kazanılması, bu hakkın ihyası veya idamesi bakımlarından,, her iki Âkîd Taraf mevzuatına tabi olarak geçen sigortalılık süreleri, aynı zamana raslamamak şartıyla, birleştirilir.

Madde — 12.

1. Âkîd Taraflardan birinin mevzuatına göre sigortalılık süreleri bulunan bir işçi veya benzeri diğer Âkîd Taraf ülkesine gittiğinde, kendisi ve aynı ülkede bulunan ailesi fertleri için, aşağıdaki şartlarla, ülkesinde bulunduğu Âkîd Tarafın mevzuatında öngörülen hastalık ve analık sigortaları yardımlarından, faydalanır.

- Bu Âkîd Taraf ülkesine son gelişinde çalışabilir durumda olmak,
- Bu ülkeye son gelişinden sonra mecburi sigortaya tabi tutulmuş olmak,
- Yukarıdaki maddede bahsolunan sigortalılık süreleri toplamı nazara alınmak suretiyle, bu Âkîd Taraf mevzuatına göre gerekli şartları yerine getirmiş bulunmak.

2. Bu maddenin 1 nci fıkrasında yazılı hallerde aynı fıkranın (a), (b) ve (c) bendlerinde öngörülen şartlar yerine getirilmediği takdirde, işçi veya benzeri ikametgâhını nakletmeden önce son defa sigortalı bulunduğu ülkede kalsa idi o taraf mevzuatına göre yardımlardan faydalanma hakkına sahibolacak idiyse, iş göremezlik hali işçinin mecburi sigortaya tabi olduğu son günden itibaren 21 günlük bir süre içinde meydana çıkmış olmak şartıyla, yardımlardan faydalanır. İşçinin ayrıldığı memleketteki kurum, ikametgâhın bulunduğu yerdeki kurumdan, ilgiliye, uyguladığı mevzuatta öngörülen şekil usullere göre sağlık yardımı yapılmasını isteyebilir.

Madde — 13.

1. Âkîd Taraflardan birinin mevzuatına göre sigortalı olan ve bu taraf ülkesinde ikamet eden işçi veya benzeri, geçici olarak diğer Âkîd Taraf ülkesinde bulunduğu sırada durumu derhal yardım yapılmasını gerektirirse, hastanede yapılacak tedaviler de dâhil olmak üzere, sağlık yardımlarından faydalanır.

2. Âkîd Taraflardan birinin kurumca sağlanan yardımlardan faydalanmaya başlamış ve bu taraf ülkesinde ikâmet etmekte olan bir işçi veya benzeri ikametgâhını diğer Âkîd Taraf ülkesine naklettiği takdirde de yardımdan faydalanma hakkı devam eder; şu kadar ki, işçi, ikametgâhını değiştirmeden önce yetkili kurumun müsaadesini almak zorundadır; müsaade talebi, yalnız, bu kurumun bir hekimi tarafından ilgilinin sağlık durumunun ikametgâhını diğer Âkîd Taraf ülkesine nakletmesine mâni olduğu hakkında rapor verilmesi halinde reddolunabilir.

3. Yukarıdaki fıkralar gereğince yardıma hak kazanmış bulunan bir işçi veya benzerine yapılacak sağlık yardımları, geçici olarak bulunulan yerdeki veya yeni ikamet mahallindeki kurum tarafından ve, özellikle sağlık yardımlarının kapsamı ve ifa şekli bakımından, bu kurumun uyguladığı mevzuat hükümlerine uygun olarak sağlanır; şu kadar ki, yardımların süresi yetkili tarafın mevzuatında öngörülen süredir.

4. Bu maddenin 1 ve 2 nci fıkralarında bahsolunan hallerde, protezlerin, büyük cihazların ve önemli sağlık yardımlarının sağlanması, mutlak olarak müstacel olan haller müstesna olmak üzere, yetkili kurumun müsaade vermesi şartına bağlıdır.

5. Bu maddenin 1 ve 2 nci fıkralarında bahsolunan hallerde yapılacak para yardımları yetkili taraf mevzuatına göre sağlanır. Bu yardımlar, bir idari anlaşma ile tesbit olunacak usullerle, yetkili kurum hesabına diğer tarafın kurumunca da ödenebilir.

6. Yukarıdaki fıkralar hükümleri, aile fertlerinin geçici olarak diğer Âkîd Taraf ülkesinde bulunmaları veya, hastalık yahut analık halinin vukuundan sonra ikametgâhlarını diğer Âkîd Taraf ülkesine nakletmeleri hallerinde de, kıyas yoluyla uygulanır.

Madde — 14.

1. Âkîd Taraflardan birinin kurumuna bağlı bir işçi veya benzerinin diğer Âkîd Taraf ülkesinde ikamet eden aile fertleri, sanki işçi bunların ikamet mahallindeki kuruma bağlı imiş gibi, sağlık yardımlarından faydalanırlar. Bu yardımların kapsamı, süresi ve ifa şekli ikamet mahallindeki kuruma uygulanan mevzuat hükümlerine göre tâyin edilir.

2. Aile fertleri ikametgâhlarını yetkili kurumun bulunduğu ülkeye naklettiklerinde, yardımlardan bu taraf mevzuatındaki hükümlere göre faydalanırlar. Bu hüküm, aile fertlerinin, ikametgâhlarını değiştirmeden önce buldukları memleketin kurumu tarafından sağlanan yardımlardan aynı hastalık veya analık yakası için faydalanmaya başlamış olmaları halinde de uygulanır; bu halde, yetkili kurumun uyguladığı mevzuatta sağlık yardımları için âzami bir süre derpiş olunmuş ise, ikametgâhın naklinden önce yardım yapılmış olan süreler nazara alınır.

3. Bu maddenin 1 nci fıkrasında bahsolunan aile fertleri ikametgâhlarının bulunduğu ülkede meslekî bir faaliyet icra ediyorlarsa veya kendilerine sağlık yardımlarından faydalanma hakkını sağlayan bir aylık yahut gelir alıyorlarsa, bu madde hükümleri uygulanmaz.

Madde — 15.

Bu bölüm hükümlerinin uygulanması bir işçi veya benzerine veya bunların aile fertlerinden birine her iki taraf mevzuatına göre de analık yardımlarından faydalanma hakkını kazandırdığı takdirde, gerekirse, 11 nci maddeye göre birleştirilen sigortalılık süreleri de nazara alınmak suretiyle, yalnız doğumun vukubulduğu ülkede yürürlükte olan mevzuat uygulanır.

Madde — 16.

1 — Aynı zamanda her iki Âkîd Taraf mevzuatına göre aylık veya gelir almakta olan ve Âkîd Taraflardan birinin ülkesinde ikamet eden bir kimse bu Taraf mevzuatıyla sağlanan sağlık yardımlarından faydalanma hakkına sahip bulunduğu takdirde, gerek kendisine gerek aile fertlerine yapılacak sağlık yardımları, ikamet mahallindeki kurum tarafından ve sanki aylık veya gelir yalnız bu Tarafın mevzuatına göre ödeniyormuşçasına sağlanır. Bu yardımların yükü ikamet mahallindeki kuruma aittir.

2 — Âkîd Taraflardan yalnız birinin mevzuatına göre aylık veya gelir almakta olan bir kimse diğer Âkîd Taraf ülkesinde ikamet ettiği takdirde, aylığı ödiyen Âkîd Tarafın mevzuatına göre gerek kendisinin gerekse ailesi fertlerinin müstahak buldukları sağlık yardımları, ikamet mahallindeki kuruma sağlanır.

3 — Âkîd Taraflardan birinin mevzuatı sağlık yardımları karşılığı olarak aylık veya gelirden prim kesilmesini öngörüyorsa, bu maddede bahis konusu olan hallerde, aylık veya geliri ödiyen ve sağlık yardımlarının masrafını yükümlenen kurum, ödediği aylık veya gelirden bu kesintileri yapmaya yetkilidir.

Madde — 17.

1 — Bu Sözleşmenin 12 nci maddesinin 2 nci fıkrası 13 ncu maddesinin 1, 2 ve 6 nci fıkraları, 14 ncu maddesinin 1 nci fıkrası ve 16 nci maddenin 2 nci fıkrası gereğince yapılan sağlık yardımlarının tutarları, yetkili kurumlarca, bu yardımları yapan kurumlara ödenir.

2 — Ödeme, yetkili makamlar arasında akd olunacak bir idari anlaşmada tesbit edilecek usullere göre yapılır, ödemenin götürü olarak yapılması da mümkündür.

BÖLÜM : 2

Mâlûllük

Madde — 18.

1 — Sigortalı, birbirini takibeden sürelerde veya münavebeli olarak, iki Âkid Tarafın mevzuatına da tabi olmuş ise, yardımlara hak kazanılması bu hakkın ihyası veya idamesi bakımından, Âkid Tarafların mevzuatına tabi olarak geçmiş sigortalılık süreleri, aynı zamana raslamak şartıyla, birleştirilir.

Madde — 19.

Bir sigortalı birbirini takibeden sürelerde veya münavebeli olarak iki tarafın mevzuatına da tabi olmuş ise, gerekirse 18 nci madde hükümleri de nazara alınmak suretiyle, yalnız mâlûllükle sonuçlanan iş göremezlik halinin vukua geldiği tarihte tabi bulunduğu mevzuat ile sağlanan yardımlardan faydalanır.

Madde — 20.

1 — Mâlûllük yardımının durdurulmasından sonra, sigortalı yardıma tekrar hak kazanırsa, mâlûllük hali önceki yardımın yapılmasına sebeb olan hastalıktan ileri geldiği takdirde, önceki yardımı yapmış olan kurum bu yardımı yapmaya devam eder.

2 — Mâlûllük yardımının kesilmesinden sonra sigortalının durumu kendisinin yeniden bir mâlûllük yardımı yapılmasını gerektirdiği takdirde, yardım, 19 ncu maddede yazılı esaslara göre yeniden tesbit edilir.

Madde — 21.

Mâlûllük yardımından faydalanma hakkının doğması için, bu yardımların ödenmesine başlamadan önce, ilgiliye hastalık sigortasından ödenek verilmesi gereken süre, her halde, mâlûllüğe sebeb olan hastalığın meydana çıktığı veya kazanın olduğu tarihte sigortalının tabi bulunduğu mevzuatta öngörülen süredir.

BÖLÜM : 3

Yaşlılık ve ölüm (Aylıklar)

I - Genel hükümler

Madde — 22.

1. Bir sigortalı, birbirini takibeden sürelerde veya münavebeli olarak, iki Âkid Tarafın mevzuatına da tabi olmuş ise, yardımlardan faydalanma hakkının doğması, bu hakkın ihyası veya idamesi bakımından, Âkid Tarafların mevzuatına tabi olarak geçmiş sigortalılık süreleri, aynı zamana raslamamak şartıyla, birleştirilir.

2. Âkid Taraflardan birinin mevzuatına göre, bâzı yardımların yapılması, sigortalılık sürelerinin özel bir sosyal güvenlik rejimine tabi bir meslekte geçmiş olması şartına bağlı bulunduğu takdirde, bu yardımlara hak kazanılması için, diğer Âkid Taraf ülkesinde, yalnız, bu rejime tekabül eden bir sosyal güvenlik rejimine tabi olarak geçmiş süreler ile diğer Âkid Tarafın başka rejimlerine tabi olarak aynı meslekte geçmiş süreler, aynı zamana raslamaamk şartıyla, birleştirilir. Sigortalı, bu sürelerin toplanmasına rağmen, bahis konusu yardımlardan faydalanmak için gerekli süreyi tamamlayamazsa, sözü edilen süreler, Âkid Tarafların genel rejimleriyle sağlanan yardımlardan faydalanmak bakımından, yine birleştirilir.

Madde — 23.

1. İki tarafın mevzuatına da tabi olmuş bulunan bir sigortalının bu mevzuatın her birine göre hak kazanacağı yardımlar, aşağıdaki esaslara göre tâyin ve tesbit edilir.

a) Âkid Taraflardan her birinin kurumu kendi uyguladığı mevzuata göre sağlanan yardımlardan faydalanmak için gerekli şartların yerine getirilmiş olup olmadığını 22 nei madde gereğince birleştirilen sigortalılık sürelerini nazara almak suretiyle, tesbit eder.

b) Yukarıdaki bende göre yardıma hak kazanıyorsa, bahis konusu kurum, 22 nei maddeye göre birleştirilen sigortalılık sürelerinin tamamını kendi uyguladığı mevzuata tabi olarak geçmiş gibi kabul ederek, ilgilinin hak kazanabileceği nazari yardım tutarını hesaplar ve bu tutarın, sigorta vakasının vukuundan önce kendi mevzuatına tabi olarak geçmiş sürelerin her iki Âkid Taraf mevzuatına tabi olarak geçmiş süreler toplamına oranına tekabül eden kısmını tâyin eder; bu meblâğ, bahis konusu kurumun ilgiliye ödenmesi gereken yardımı teşkil eder.

c) İlgili, yukardaki madde gereğince birleştirilen sigortalılık süreleri nazara alınmak suretiyle, kendisi hakkında uygulanacak olan iki taraf mevzuatına göre gerekli şartları aynı zamanda yerine getiremediği, fakat, bunlardan birine göre gerekli şartları yerine getirdiği takdirde, bu Tarafça yapılacak yardımın tutarı yine yukardaki (b) bendi hükümlerine göre tâyin edilir.

d) İlgili, kendisi hakkında uygulanacak olan iki Taraf mevzuatına göre gerekli şartları aynı zamanda yerine getiremediği, fakat, bunlardan birine göre gerekli şartları, diğer Âkid Taraf mevzuatına tabi olarak geçmiş sigortalılık sürelerinin nazara alınmasına ihtiyaç duyulmaksızın, yerine getirebildiği takdirde, yardım tutarı, yalnız yardıma hak kazanmış bulunduğu mevzuat hükümlerine göre ve yalnızca mevzuata tabi olarak geçmiş sigortalılık süreleri nazara alınmak suretiyle tâyin olunur.

e) Bu fıkranın (c) ve (d) bendleri gereğince bağlanan aylıklar, 22 nei madde gereğince birleştirilen sigortalılık süreleri de nazara alınmak suretiyle ilgili hakkında uygulanabilecek diğer mevzuatın gerektirdiği şartlar yerine geldiğinde, bu fıkranın (b) bendindeki esaslara göre yeniden tâyin edilir.

2. 22 nei madde hükmü uygulanmaksızın, yalnız bir Âkid Tarafın mevzuatına tabi olarak geçmiş sigortalılık süreleri nazara alınmak suretiyle ve bu mevzuat hükümlerine göre ilgilinin hak kazanabileceği yardım tutarı, yukardaki fıkra hükümlerine göre tâyin olunan yardım tutarından fazla olduğu takdirde, bu Âkid Tarafın kurumunca yapılan yardım, aradaki fark kadar artırılır.

3. Bu maddenin 1 nei fıkrasının (d) bendi ile 26 nei madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bu bölüm hükümlerinden faydalanabilecek durumda olan kimseler, haklarında yalnız bir Âkid Tarafın mevzuatının uygulanmasını istiyemezler.

2. Özel hükümler

Yaşlılık sigortası hakkındaki Holânda mevzuatına tabi bir sigortalının 65. yaşından küçük olan ve Türkiye'de ikamet eden karısı da, aşağıda yazılı süreler haric olmak üzere, aynı mevzuata göre sigortalıdır :

- Türkiye'de mecburi bir yaşlılık sigortasına tabi olarak geçen süre,
- Böyle bir sigortadan yaşlılık aylığı almakta olduğu süre,

Madde — 25.

Holânda kurumları, yaşlılık aylığını, doğrudan doğruya ve yalnız ilgili mevzuata tabi olarak geçmiş sigortalılık sürelerine göre hesaplarlar.

Madde — 26.

1. Birbirini takibeden sürelerde veya münavebeli olarak, her iki Âkîd Taraf mevzuatına da tabi olmuş bulunan bir işçi veya benzerinin ölümünde hak sahibi kimseleri, yalnız işçinin ölümü tarihinde tabi bulunduğu mevzuat ile sağlanmakta olan yardımlardan faydalanırlar.

2. İşçi, ölümü tarihinde Türk mevzuatına tabi bulunuyor idiyse, gerçek hak sahiplerinin yardımı hak kazanıp kazanmadıklarının tesbitinde, gerekse bunlara Türk mevzuatı gereğince yapılacak yardım tutarının hesabında, Holânda mevzuatına tabi olarak geçmiş sigortalılık sürelerinde nazara alınır.

Madde — 27.

1. Yaşlılık sigortası hakkındaki Holânda mevzuatında, 1 Ocak 1967 tarihinde 65 yaşını tamamlamış olan kimseler için öngörülen geçici aylıklardan, Türk vatandaşları Holânda vatandaşları ile aynı şartlarla faydalanırlar.

2. Yaşlılık sigortası hakkındaki Holânda mevzuatında, 1 Ocak 1957 tarihinde 15 - 65 yaşlar arasında olan kimseler için öngörülen geçici menfaatlerden Türk vatandaşları Holânda vatandaşları ile aynı şartlarla faydalanırlar.

Madde — 28.

Dul ve yetimleri sigortası hakkındaki Holânda mevzuatının geçici hükümleri gereğince, 1 Ekim 1959 dan önce vukubulmuş ölüm hallerinde yapılması öngörülen yardımlardan, Türk vatandaşları Holânda vatandaşları ile aynı şartlarla faydalanırlar.

Madde — 29.

Mâfûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları hakkındaki Türk mevzuatının uygulanmasında, sigortalı, Türkiye'de Yaşlılık Sigortasına tabi işe girmeden önce Holânda'da bir yaşlılık Sigortasına tabi olmuşsa bahis konusu Holânda rejimine tabi olduğu ilk gün Türk mevzuatına göre Yaşlılık Sigortasına tabi işe ilk defa girdiği gün olarak kabul edilir.

BÖLÜM 4.

İş kazaları ve meslek hastalıkları

Madde — 30.

1. Türkiye mevzuatına göre sigortalı olan bir işçi veya benzerinin 8 nci madde hükümlerine uygun olarak Holânda'da çalıştığı sırada bir iş kazasına uğraması veya meslek hastalığına tutulması yahut, Türkiye mevzuatına göre tedavi edilmeye başladıktan sonra ikametgâhını Holânda'ya nakletmesi halinde, sağlık yardımları, masrafları yetkili kurum tarafından karşılanmak üzere, sigortalının geçici olarak çalıştığı veya yeni ikametgâhının bulunduğu yerdeki kurum tarafından sağlanır.

2. Sağlık yardımlarının kapsamı, süresi ve ifa şekilleri bakımından, 13 ncü maddenin 3 ncü ve 4 ncü fıkraları hükümleri kıyas yoluyla uygulanır.

3. Bu maddede bahis konusu olan hallerde para yardımları, 13 ncü maddenin 5 nci fıkrası hükümlerine göre yapılır.

Madde — 31.

Türk Kurumu tarafından sağlanan yardımlardan faydalanmaya başlamış olan bir sigortalının ikametgâhını Holânda'ya nakletmesi halinde, nakilden önce bu Kurumun müsaadesinin alınması gerekir. Müsaade talebi yalnız, sigortalının sağlık durumunun ikametgâhını Holânda'ya nakletmesine mâni olduğu hakkında, bu kurumun bir hekimi tarafından verilen rapor üzerine reddolunabilir.

Madde — 32.

30 ncu maddede bahsolunan hallerde yapılacak sağlık yardımlarının tutarı, 17 nci maddede belirtilen esaslar dâhilinde, Holânda kurumlarına ödenir.

BÖLÜM 5

Aile yardımları

Madde — 33.

Holânda'da çalışan ev çocukları Türkiye'de ikamet eden Türk işçileri, aile yardımlarından Holândalı işçilerin tabi oldukları şartlarla faydalanırlar.

BÖLÜM 6

İşsizlik

Madde — 34.

Holânda mevzuatına göre sağlanan, işsizlik yardımlarına hak kazanılmasında, Türkiye'deki çalışma süreleri ile Holânda'daki çalışma süreleri birleştirilir.

KISIM IV

Çeyitli hükümler

Madde — 35.

Yetkili makamlar,

1. Bu sözleşmenin uygulanması için gerekli bütün idari hazırlıkları yaparlar;
2. Bu sözleşmenin uygulanması maksadıyla alınan tedbirler hakkında birbirlerine bilgi verirler;
3. Sözleşmenin uygulanmasında değişiklik yapabilecek mahiyetteki bütün mevzuat tadilleri hakkında birbirlerine bilgi verirler.

Madde — 36.

1. Bu sözleşmenin uygulanmasıyla görevli makam ve kurumlar, bu sözleşmenin uygulanmasına gayret ederler ve tıpkı kendi mevzuatlarının uygulanmasında olduğu gibi davranırlar.
2. İki Akid tarafın makam ve kurumları, bu sözleşmenin uygulanmasında, gerek birbirleriyle gerekse ilgili şahıslar veya bunların vekilleriyle doğrudan doğruya yazışabilirler.
3. Türk mevzuatına göre mâlûllük veya iş göremezlik derecelerinin tesbitine ilişkin hükümlerin uygulanmasında, bir Holânda sağlık kurumunca verilmiş olan tıbbî raporlar Türk kurumlarınca verilmiş gibi kabul edilirler.

Madde — 37.

1. Akıd Taraflardan birinin mevzuatına göre, bu Akıd Taraf mevzuatının uygulanmasında düzenlenen belgeler için tanınmış olan pul, resim ve hare muafiyeti veya indirimleri, diğer Akıd Taraf mevzuatının veya bu Sözleşmenin uygulanmasında düzenlenen belgelere de teşkil edilir.

2. Bu Sözleşmenin uygulanmasında düzenlenen belgelerle yazılan yazılar elçilik ve konsoloslukların tasdikinden ve konsolosluk harelerinden muaftır.

Madde — 38.

1. Bu Sözleşmenin uygulanmasında, kurumlar, aralarında doğrudan doğruya ve Fransızca yahut İngilizce olarak yazışırlar.

2. Akıd Taraflardan birinin kurum ve makamları kendilerine sunulan dilekçe ve diğer belgeleri, sırf diğer Akıd Tarafın resmî diliyle yazılmış olmasından dolayı reddedemezler.

Madde — 39.

Akıd Taraflardan birinin mevzuatının uygulanmasında, bu tarafın bir makamına, kurumuna veya diğer bir teşekkülüne belirli bir süre içinde verilmesi gerekli olan dilekçe, bildirge veya müracaatlar, aynı süre içinde diğer tarafın bunlara tekabül eden bir makamına, kurumuna, veya diğer bir teşekkülüne verilebilir. Bu halde, başvuru makam, kurum veya teşekkül, bu dilekçe, bildirge veya müracaatları geciktirmeksizin diğer Akıd Tarafın yetkili makam, kurum veya teşekkülüne, ya doğrudan doğruya, veya Akıd Tarafların yetkili makamlarının aracılığı ile intikal ettirirler.

Madde — 40.

1. Diğer Akıd Taraf ülkesinde bulunan kimselere bu Sözleşme gereğince para yardımları ödemek durumunda olan kurumlar, ödeemiyi kendi paralarıyla yaparak görevlerini yerine getirmiş olurlar; kurumların diğer Akıd Taraf ülkesindeki bir kuruma ödeme yapmaları gerektiğinde ise, bu ödeme diğer tarafın parasıyla yapılmak zorundadır.

2. Bu sözleşmenin uygulanmasıyla ilgili para transferleri, Akıd Taraflar arasında transfer tarihinde yürürlükte olan bu konudaki anlaşma ve kurallara göre yapılır.

Madde — 41.

1. Bu sözleşmenin yorumu veya uygulanmasıyla ilgili olarak Akıd Taraflar arasında çıkacak anlaşmazlıklar, Akıd Tarafların yetkili makamları arasında müzakere yoluyla halledilir.

2. Anlaşmazlık, müzakerelerin başlamasından itibaren 6 aylık bir süre içinde bu yoldan halledilmezse, konu, teşekkülü ve çalışma usulleri Akıd Tarafların hükümetleri arasında mutabık kalarak tesbit edilecek bir hakem kuruluna tevdi edilir. Hakem kurulu, anlaşmazlığı, bu Sözleşmenin anaprensiplerine ve ruhuna göre halleder. Kurulun kararları kesin ve uyulması zorunludur.

Madde — 42.

1. Akıd Taraflardan birinin kurumu, yardıma hak kazanan bir kimseye avans ödemişse, bu kurum, veya onun talebi üzerine diğer tarafın yetkili kurumu, bu avansı, ilgilinin hak ettiği ödemelerden keser.

2. Yardıma hak kazanmış olan kimse, para yardımlarına müstehak bulunduğu süre içinde, Akıd Taraflardan birinin sosyal yardımlarından faydalanmış ise, sosyal sigorta yardımlarını ödiyen kurum, bu yardımlardan, sosyal yardım olarak ödenmiş meblâğ kadarını, sosyal yardım teşkilâtının talebi üzerine ve onun hesabına keser.

KISIM 5

Geçici ve son hükümler

Madde — 43.

1. Bu Sözleşme, yürürlüğe girdiği tarihten önceki devre için hiçbir yardım ödenmesi hakkını doğurmaz.

2. Bu Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Âkîd Taraflardan birinin mevzuatına tabi olarak geçmiş olan bütün sigortalılık süreleri, bu Sözleşme hükümlerine göre hak kazanılacak yardımların tayininde nazara alınır.

3. Bu maddenin 1 nci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten önce vukua gelmiş olaylar için dahi, bu Sözleşme hükümlerine göre aylık veya gelir bağlanabilir. Bu maksatla, ilgilinin vatandaşlık durumu veya ikametgâhının diğer Âkîd Taraf ülkesinde bulunması yüzünden bağlanamamış veya ödenmesi durdurulmuş olan bütün aylık veya gelirler, ilgilinin müracaatı üzerine, Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bağlanır veya ihya edilir; şu kadar ki, evvelce toptan ödeme yapılmak suretiyle tasfiye edilen haklar için bu hüküm uygulanmaz.

4. Yukardaki fıkranın uygulanmasından doğan haklar için, ilgilinin Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içinde müracaat etmesi halinde, Âkîd Tarafların mevzuatında yer alan hakkın düşmesi ve zaman aşımı hükümleri uygulanmaz.

Müracaat bu süreden sonra yapılmışsa yardım hakkı yine düşmez veya zaman aşımına uğramaz; şu kadar ki, bu hak, Âkîd Tarafın mevzuatında daha müsait hükümler bulunmadığı takdirde, müracaat tarihinden başlar.

Madde — 44.

Bu Sözleşme, Holânda Kırallığı bakımından, Avrupa'daki kırallık ülkesinde uygulanır.

Madde — 45.

Bu Sözleşme tasdik edilir ve tasdik belgeleri mümkün olan en kısa zamanda Lahey'de teati edilir.

Madde — 46.

Bu Sözleşme, tasdik belgelerinin teati edildiği ayı takibeden ayın ilk günü yürürlüğe girer.

Madde — 47.

Bu Sözleşme süresiz olarak akdedilmiştir. Âkîd Taraflar Sözleşmeyi fesh edebilirler. Fesih için, en geç, içinde bulunulan takvim yılının sona ermesinden 6 ay önce karşı tarafa ihbarda bulunulması şarttır, bu takdirde Sözleşme, o takvim yılının sonunda yürürlükten kalkar.

Madde — 48.

1. Sözleşmenin feshi halinde, hükümlerinin uygulanmasından doğan bütün haklar saklı kalır.
2. Feshin muteber olduğu tarihten önceki süreler dolayısıyla ileride iktisabedilecek haklar Sözleşmenin feshi sebebiyle kaybolmaz; bu hakların ne suretle devam ettirileceği Sözleşmenin feshin-

den sonraki devreler için varılacak bir mutabakatla, veya, böyle bir mutabakata varılamaması halinde, ilgili kurumun uyguladığı mevzuat ile tesbit edilir.

Usulüne göre yetkili kılınan temsilciler işbu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

Ankara'da 5 Nisan 1936 tarihinde Fransızca olarak iki nüsha düzenlenmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti adına

Ali Naili Erdem

Çalışma Bakanı

Holanda Krallığı adına

Dr. G. M. J. Veldkamp A. R. Tammenoms Bekker

Sağlık ve Sosyal

İşl. Bakanı

Holanda

Büyükelçisi

İMZA PROTOKOLÜ

Türkiye Cumhuriyeti ile Holanda Krallığı arasındaki Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin (bundan sonra «Sözleşme» olarak bahsedilecektir) imzalandığı sırada aşağıda imzaları bulunan temsilciler şu hususlarda mutabık kalmışlardır.

1. İşçilerin uzun süreli iş göremezliklerin mali sonuçlarına karşı mecburi olarak sigortalanmalarına mütaallik yeni mevzuatın yürürlüğe girmesinden sonra, Holanda mevzuatında iş kazaları ve meslek hastalıklarının tazmini için ayrı bir rejimin bulunmayacağı kaydedilmiştir. Bu takdirde, iş kazaları ve meslek hastalıkları halinde yapılacak yardımlar, Sözleşmenin 2 ne maddesinin 1 ne fıkrasının (a) bendinin 1, 2 ve 4 neü sıralarında kayıtlı genel rejimler çerçevesi içerisinde sağlanacaktır.

2. Sözleşme, yukarıdaki 1 ne fıkrada bahsolunan yeni Holanda mevzuatından daha önce yürürlüğe girdiği takdirde, bu Sözleşme, iş kazaları ve meslek hastalıkları sigortası hakkındaki Holanda mevzuatına uygulanacaktır.

Bu protokol Sözleşmenin ayrılmaz bir parçasını teşkil eder.

Türkiye Cumhuriyeti adına

Ali Naili Erdem

Çalışma Bakanı

Holanda Krallığı adına

Dr. G. M. J. Veldkamp A. R. Tammenoms Bekker

Sağlık ve Sosyal

İşl. Bakanı

Holanda

Büyükelçisi

Ankara'da 5 Nisan 1936 tarihinde Fransızca olarak iki nüsha düzenlenmiştir.

BU KANUNA AIT TUTANAKLAR

Millet Meclisi			Cumhuriyet Senatosu		
Cilt	Birleşim	Sayfa	Cilt	Birleşim	Sayfa
9	18	558	39	50	597
15	74	242	40	61	247
	79	456:457,487, 520:523	62		277,278,278, 282:283
	80	538,573,598:601			

I - Gerekeçeli 231 S. Sayılı basmayazı Millet Meclisinin 79 neü Birleşimine, 924 S. Sayılı basmayazı Cumhuriyet Senatosununun 62 neü Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu kanunu; Millet Meclisi Sağlık ve Sosyal Yardım, Dışişleri ve Çalışma, Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma ve Sosyal İşler komisyonları görüşmüştür.